

Рецензія

на освітньо-професійну програму «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)»
підготовки фахівців бакалаврського рівня вищої освіти

Закарпатський угорський університет імені Ференца Ракоці II

Рецензована освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за предметною спеціальністю А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) є актуальною та суспільно важливою програмою, спрямованою на підготовку фахівців для закладів загальної середньої освіти. Програма враховує сучасні потреби освітньої галузі, компетентнісний підхід, вимоги до підготовки вчителя історії та громадянської освіти, а також особливості функціонування освіти в багатокультурному та багатомовному середовищі Закарпаття. Метою освітньо-професійної програми є забезпечення фундаментальної теоретико-практичної та науково-методичної підготовки майбутніх учителів історії та громадянської освіти. Програма спрямована на формування у здобувачів глибоких історичних знань, педагогічних умінь, методичної культури, здатності до організації навчально-виховної, науково-методичної та практичної діяльності у закладах загальної середньої освіти. Важливим є те, що програма поєднує історичну, громадянську, педагогічну, психологічну та методичну підготовку.

Зміст програми охоплює основні напрями підготовки бакалавра середньої освіти за спеціальністю історія та громадянська освіта. До обов'язкових компонентів включено філософію, основи національного спротиву, українську та іноземну мову за професійним спрямуванням, психологію, педагогіку, археологію, спеціальні історичні дисципліни, всесвітню історію, історію України, історію угорського народу, теорію та методику навчання історії, основи наукових досліджень, архівознавство, музеологію, громадянську освіту та культурологію. Такий перелік дисциплін забезпечує комплексну підготовку фахівця, який володіє як предметними, так і педагогічними компетентностями.

Особливо позитивно слід відзначити значний обсяг практичної підготовки. Програма передбачає різні види педагогічної практики, зокрема археологічну та краєзнавчу, музейну та архівну практику, педагогічну практику в закладах загальної середньої освіти, літню педагогічну та переддипломну практику. Це створює належні умови для поступового формування професійних умінь майбутніх учителів, їх ознайомлення з реальним освітнім середовищем, а також для застосування теоретичних знань у практичній діяльності.

Загальні, фахові та предметні компетентності, визначені в освітньо-професійній програмі, відповідають очікуваним результатам підготовки бакалавра середньої освіти. Програма формує здатність до критичного мислення, аналізу й синтезу, використання цифрових технологій, роботи з історичними джерелами, планування та організації освітнього процесу, застосування сучасних методик навчання історії та громадянської освіти. Okремо варто відзначити увагу до академічної доброчесності, антикорупційної культури, безпечної поведінки у кризових ситуаціях, психологічної стійкості та поваги до різноманітності.

Програмні результати навчання сформульовані чітко та охоплюють як педагогічну, так і предметну складову підготовки. Випускники програми повинні вміти застосовувати сучасні освітні технології, організувати освітній процес на засадах компетентнісного підходу,

працювати з джерелами інформації, використовувати краєзнавчу складову у викладанні історії, формувати в учнів критичне мислення, громадянську відповідальність, толерантність і повагу до культурного різноманіття.

Ресурсне забезпечення програми є достатнім для її реалізації. Освітній процес забезпечується кваліфікованими науково-педагогічними працівниками, які мають відповідну освіту, наукові публікації та досвід професійної діяльності. Матеріально-технічна база, бібліотечні фонди, доступ до електронних ресурсів, використання Google Classroom та інших цифрових інструментів сприяють якісній організації освітнього процесу. Позитивним є також наявність можливостей академічної мобільності, зокрема в межах програм Erasmus+ та «Маковець».

Загалом освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» є актуальною, змістовною та практично орієнтованою. Вона відповідає сучасним вимогам до підготовки вчителя історії та громадянської освіти, враховує потреби закладів загальної середньої освіти, специфіку багатомовного регіону та завдання формування громадянської компетентності учнів. Програма забезпечує належний рівень теоретичної, методичної, практичної та дослідницької підготовки здобувачів.

На підставі вищезазначеного освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» рекомендується для реалізації в освітньому процесі Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II.

Велика Добронь, 12 травня 2026 року

Начальник відділу освіти, культури, молоді та спорту
Великодобронської ТГ
Ужгородського району Закарпатської області

Йосип КАНТОР